

P7_TA-PROV(2014)0108

Ret til uddannelse i Transnistrien

Europa-Parlamentets beslutning af 6. februar 2014 om Transdnestrien (2014/2552(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem Moldova og EU, der trådte i kraft den 1. juli 1998,
 - der henviser til den handlingsplan for Republikken Moldova, der blev vedtaget på det 7. møde i Samarbejdsrådet EU- Moldova den 22. februar 2005,
 - der henviser til den associeringsaftale, der blev paraferet af EU og Moldova den 29. november 2013 på det østlige partnerskabs topmøde i Vilnius,
 - der henviser til dommen af 19. oktober 2012 fra Storkammeret i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol vedrørende sagen om Catan og 27 andre mod Moldova og Rusland (nr. 43370/04),
 - der henviser til erklæringerne fra Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE), der blev fremsat på OSCE's topmøde i Istanbul i 1999 og på mødet i OSCE's Ministerråd i Porto i 2002,
 - der henviser til sine tidligere beslutninger om situationen i Republikken Moldova, navnlig den af 15. september 2011 om associeringsaftalen¹, og sine beslutninger om situationen i regionen Transdnestrien,
 - der henviser til sin beslutning af 12. september 2013 om det pres, som Rusland udøver på landene i det østlige partnerskab (i forbindelse med det kommende topmøde i det østlige partnerskab i Vilnius)², og sin beslutning af 12. december 2013 om resultaterne af topmødet i Vilnius og fremtiden for det østlige partnerskab, især med hensyn til Ukraine³,
 - der henviser til dommen af 5. december 2013 fra forfatningsdomstolen i Republikken Moldova, der fastsætter, at landets officielle sprog er rumænsk, og til, at det rumænske sprog fortsat er underlagt begrænsninger fra de selvbestaltede myndigheder i Transdnestrien,
 - der henviser til henstillingerne fra møderne i Det Parlamentariske Samarbejdsudvalg EU-Moldova, navnlig dem, der vedrører retten til uddannelse i regionen Transdnestrien,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 122, stk. 5, og artikel 110, stk. 4,
- A. der henviser til, at der efter krigen i 1992 i Republikken Moldovas region Transdnestrien blev oprettet et separatistisk, illegitimt og autoritært styre i denne region; der henviser til, at denne konflikt stadig er fastlåst, og at der fortsat i vidt omfang begås grove krænkelse

¹ EUT C 51E af 22.2.2013, s. 108.

² Vedtagne tekster P7_TA(2013)0383.

³ Vedtagne tekster P7_TA(2013)0595.

af menneskerettighederne, blandt andet inden for uddannelse og drift af skoler;

- B. der henviser til, at enhver politisk indblanding i uddannelsesforløbet er uacceptabel; der henviser til, at de parter, der er involveret i at finde en løsning på Transdnestrien-problemet, bør sikre fri adgang til uddannelse i regionen, uden forskelsbehandling, samt uddannelsesinstitutionernes regelmæssige funktion og give børnenes og personalets sikkerhed højeste prioritet;
- C. der henviser til, at de lokale myndigheder i Gagauzia organiserede en regional folkeafstemning til afholdelse den 2. februar 2014 vedrørende den retning, landets udenrigspolitik har taget; der henviser til, at denne folkeafstemning blev erklæret ulovlig af centralregeringen og de kompetente retsmyndigheder;
- D. der henviser til, at forhandlingerne om Transdnestrien har pågået siden 1992 i det såkaldte 5+2-format, men at der ikke er fundet nogen bæredygtig løsning baseret på fuld respekt for Republikken Moldovas territoriale integritet og suverænitet, til trods for ovennævnte gentagne internationale beslutninger; der henviser til, at russiske tropper fortsat er udstationeret der;
- E. der henviser til, at 5+2-forhandlingerne blev genoptaget i 2011, og at arbejdsgruppen om uddannelse har holdt møder siden da;
- F. der henviser til, at spændingerne er steget, på grund af at forhandlingerne konstant er blevet undergravet af Transdnestriens selvbestaltede myndigheder; der henviser til, at det foreløbigt er vedtaget, at den næste runde af 5+2-forhandlingerne skal finde sted den 27.-28. februar 2014, og at den giver en ny mulighed for at komme ud af dødvandet og opnå væsentlige fremskridt;
- G. der henviser til, at der ifølge en rapport fra OSCE fra november 2012 er otte skoler, der benytter latinske bogstaver, som med hjælp fra undervisningsministeriet kan fortsætte undervisningen – heraf seks beliggende på territorium under transdnestrisk kontrol og to beliggende på det tilgrænsende territorium, der er under moldovisk kontrol, hvilket dagligt medfører alvorlige transportproblemer for eleverne; der henviser til, at det i rapporten blev fremhævet, at situationen for disse skoler fortsat er et presserende spørgsmål, og at flere spørgsmål giver anledning til bekymring, herunder lejekontrakter og bygningernes tilstand, bevægelsesfrihed, varetransport, sundhed, sundheds og sikkerhedskontrol, faldende elevtal, pres mod eller intimidering af forældre og lærere, retsstilling og specifikke situationer vedrørende ejendommen i Rîbnița og de skoler, der tidligere lå i Grigoriopol and Dubăsari;
- H. der henviser til, at de selvbestaltede myndigheder i Transdnestrien i december 2013 relancerede en aggressiv kampagne mod de otte rumænsksprogede skoler, med tiltag, der spænder fra administrativt pres til erklæringer fra de selvbestaltede myndigheder, hvori det antydes, at de vil lukke de skoler, der nægter at anerkende det separatistiske regimes myndighed;
- I. der henviser til, at mange af lærerne ved Lucian Blaga-skolen i Tirasol er blevet ulovligt afhørt af den separatistiske milits og presset til at betale skat til de selvbestaltede myndigheder i Transdnestrien og ikke til Moldova; der henviser til, at de selvbestaltede myndigheder ulovligt blokerede skolernes bankkonti i flere uger i januar 2014; der henviser til, at Lucian Blaga-skolens rektor, revisor og chauffør den 5. februar 2014 blev

tilbageholdt medens de transporterede lønningerne til skolens personale;

- J. der henviser til, at det på mødet i arbejdsgruppen om uddannelse, som blev afholdt i Chişinău den 27. januar 2014, ikke lykkedes at få løst de udestående spørgsmål vedrørende rumænsksprogede skoler; der henviser til, at der blev indgået en foreløbig aftale om at gennemføre fælles inspektionsbesøg på disse skoler;
- K. der henviser til, at OSCE-missionen i Moldova har ført tilsyn med, hvordan de rumænsksprogede skoler har fungeret siden krisen i 2004, hvor de selvbestaltede myndigheder i Transdnestrien greb ind over for otte skoler i regionen, som drives af de moldoviske centrale myndigheder og følger en moldovisk læseplan; der henviser til, at OSCE mægler mellem de centrale myndigheder og Transdnestriens uddannelsesmyndigheder for at finde løsninger på udestående spørgsmål og forhindre, at der opstår nye kriser; der henviser til, at de selvbestaltede myndigheder i Transdnestrien har begrænset OSCE-missionens adgang til regionen og nægtet missionschefen adgang fra og med den 1. februar 2014;
- L. der henviser til, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 19. oktober 2012 i sagen Catan m.fl. mod Moldova og Rusland pegede på, at Den Russiske Føderation tilsidesatte artikel 2 i protokol nr. 1 til konventionen til beskyttelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder;
- M. der henviser til, at Republikken Moldova har gjort store fremskridt i retning af at uddybe sine forbindelser med EU, og at associeringsaftalen er en mulighed for hele landet, herunder regioner som Transdnestrien og Gagauzia, for at uddybe deres forbindelser med EU yderligere og tage EU's værdier og standarder til sig, samtidig med at de forbedrer udsigterne for deres økonomi;
- N. der henviser til, at uddannelse er et område, hvor der er stort potentiale for fremtidigt samarbejde til trods for dets indbyggede følsomhed;
1. fordømmer kraftigt den manglende respekt for menneskerettighederne i regionen Transdnestrien, navnlig på uddannelsesområdet;
 2. fordømmer politiseringen af det uddannelsespolitiske område, anser frihed til at uddanne sig for at være en grundlæggende rettighed og kræver fuldstændig overholdelse af denne rettighed og ophør med enhver form for pres rettet mod rumænske undervisningsinstitutioner i regionen Transdnestrien;
 3. beklager, at vedholdenheden af ovennævnte problemer i betydelig grad har bidraget til faldende indskrivning i de rumænsksprogede skoler; kritiserer skarpt, at disse skoler afkræves højere priser for offentlig forsyning i Transdnestrien end andre uddannelsesinstitutioner, og at den uklare situation med hensyn til bygninger og lejekontrakter holder både skolerne og deres elever hen i uvished;
 4. fordømmer det øgede administrative pres, der udøves af de selvbestaltede myndigheder i Transdnestrien, navnlig højere huslejer, afskaffelsen af gratis lejekontrakter (som har ramt gymnasierne i Corjova og Roghi), begrænsninger på anvendelsen af bankkonti og chikane mod lærere (Lucian Blaga-skolen, januar 2014); der kulminerede med tilbageholdelsen af skolens rektor, revisor og chauffør den 5. februar 2014;

5. opfordrer de selvbestaltede myndigheder i Transdnestrien til fuldt ud at respektere den grundlæggende ret til undervisning på modersmålet og give børnenes og personalets sikkerhed højeste prioritet;
6. opfordrer myndighederne til at sikre, at børn og forældre beskyttes mod de negative konsekvenser af den nuværende politiske situation, og finde løsninger, der tilgodeser de direkte berørte børns og forældres bedste interesser;
7. noterer sig aftalen om at gennemføre fælles inspektionsbesøg på de rumænsksprogede skoler i perioden 10.-20. marts 2013;
8. finder det forkasteligt, at de selvbestaltede myndigheder i Transdnestrien har undladt at deltage konstruktivt i 5+2-forhandlingerne, hvilket har resulteret i minimale fremskridt siden genoptagelsen af forhandlingerne;
9. understreger EU's helhjertede engagement i Moldovas territoriale integritet og opfordrer til en større inddragelse af Unionen i løsningen af denne konflikt i dens nærmeste nabolag, herunder ved at opgradere EU's status til forhandlingspartner; går ind for dialog som det eneste værktøj til at løse sådanne følsomme og vigtige spørgsmål og sikre langsigtede løsninger;
10. er af den overbevisning, at velstand og stabilitet for Republikken Moldova inden for dens internationalt anerkendte grænser og for regionen som helhed kun kan opnås fuldt ud gennem en fredelig løsning af konflikten i Transdnestrien;
11. opfordrer OSCE til at fortsætte sine aktiviteter vedrørende overvågning og fremme af forhandlinger og til at forsvare retten til uddannelse for eleverne på de rumænsksprogede skoler i Transdnestrien; opfordrer endvidere de selvbestaltede myndigheder i Transdnestrien til at samarbejde med OSCE's Moldovamission og give den adgang til deres område;
12. opfordrer den højtstående repræsentant til at tage spørgsmålet om retten til uddannelse op under den næste runde af 5+2-forhandlingerne, der efter planen skal finde sted i februar 2014, til at opprioritere 5+2-forhandlingerne, og til at engagere sig på alle niveauer, herunder i de bilaterale topmøder, med alle de involverede parter med henblik på at opnå en hurtigere samlet og fredelig løsning på konflikten i Transdnestrien;
13. opfordrer Den Russiske Føderation til fuldt ud at implementere Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom, ifølge hvilken Rusland har krænket retten til uddannelse i forbindelse med de moldoviske skoler, der underviser på rumænsk i regionen Transdnestrien;
14. noterer sig, at tilstedeværelsen af russiske tropper skaber et klima, der bringer respekten for og styrkelsen af menneskerettighederne i regionen i fare; opfordrer Den Russiske Føderation til øjeblikkeligt at stoppe sin støtte til de selvbestaltede myndigheder i Transdnestrien og opfylde de tilsagn, der blev afgivet i 1996 i Europarådet og er afspejlet i OSCE's beslutninger (Istanbul 1999 og Oporto 2002) vedrørende tilbagetrækning af russiske styrker og våben fra Moldovas territorium; opfordrer desuden til, at disse tropper erstattes af en civil fredsbevarende mission;
15. opfordrer de lokale myndigheder, herunder i Gagauzia, til at udvise tilbageholdenhed

samt til at vise fuld respekt for Republikken Moldovas forfatning, herunder hvad angår beskyttelse af mindretal; opfordrer til dialog med de centrale moldoviske myndigheder for at undgå ensidige afgørelser;

16. opfordrer Rådet og medlemsstaterne til at fastlægge en hurtig procedure, der kan føre til vedtagelse af visumliberaliseringsordningen med Moldova i løbet af denne sommer, da dette vil have en positiv indvirkning på alle borgere, herunder på uddannelsesområdet;
17. opfordrer Kommissionen til at fremskynde de tekniske procedurer med henblik på undertegnelse og midlertidig anvendelse af associeringsaftalen, herunder aftalen om et vidtgående og bredt frihandelsområde;
18. er af den overbevisning, at sociale fremskridt, forbedringer i menneskerettighedssituationen og økonomisk modernisering i Transdnestrien også vil blive fremskyndet ved en gennemførelse af bestemmelserne i associeringsaftalerne, herunder aftalen om et vidtgående og bredt frihandelsområde, fra de selvbestaltede transdnestrisk myndigheders side;
19. opfordrer Kommissionen til også at bruge instrumenter som det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder til at støtte Transdnestriens befolkning direkte ved at udvikle programmer til støtte for civilsamfundet, adgang til information, uddannelse og frie medier, som er blevet nægtet af de selvbestaltede myndigheder i Transdnestrien;
20. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, næstformanden i Kommissionen/den højtstående repræsentant for udenrigs- og sikkerhedspolitik, Moldovas regering og parlament, Rumæniens regering, Ukraines regering, Den Russiske Føderations regering, USA's regering, OSCE's generalsekretær og Europarådets generalsekretær.